

BRP.074. .2023.JH

19: 1411415

wpłynęło 03.01.2022

L.dz.

Podpis

Sosnowiec, dnia 2 stycznia 2023r.

Biuro Rady Miejskiej

Pismem z 27 grudnia 2020r. wystąpiono o opinię dotyczącą kwalifikacji pisma spółdzielni mieszkaniowych z dnia 12 grudnia 2022r. poprzez wskazanie czy jest ono wnioskiem czy petycją, a także o wskazanie czy Komisja Skarg, Wniosków i Petycji jest właściwa do przedstawienia Radzie Miejskiej sposobu rozpatrzenia.

Spółdzielnie mieszkaniowe tj. SM Saturn, SM Śródula, SM Lokum, SM Sielec, SM Południe, Sosnowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa, SM Zagórze, SM Jagiellonka, SM Górnik złożyły wspólnie wniosek adresowany do Przewodniczącej Rady Miejskiej w Sosnowcu o wprowadzenie zmian do uchwały nr 818/XLIX/2021 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 października 2021r. w sprawie określenia stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W uzasadnieniu stanowiska, poza wskazaniem konsekwencji związanych z realizacją uchwały w jej obowiązującym brzmieniu, przedstawiły propozycję zmian.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach ( Dz.U. z 2018r. poz.870)

1. Petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, zwaną dalej „podmiotem wnoszącym petycję”, do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. 2. Petycja może być złożona w interesie: 1) publicznym; 2) podmiotu wnoszącego petycję; 3) podmiotu trzeciego, za jego zgodą.

3. Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Według art. 241 Kpa Przedmiotem wniosku mogą być w szczególności sprawy ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom, ochrony własności, lepszego zaspokajania potrzeb ludności.

Katalog spraw mogących być przedmiotem petycji i wniosku jest otwarty. Jak wynika w przytoczonych przepisach wniosek nie ma charakteru stanowczego, jest propozycją, inicjatywą ukierunkowaną na rozwiązanie występującego problemu lub zmianę istniejącego stanu prawnego lub faktycznego. Nie zawiera jednakże wniosków – w przeciwieństwie do petycji- określenia sposobu działania, które ma doprowadzić do tego celu.

Petycja ma charakter stanowczy, służy bezpośredniemu oddziaływaniu na właściwe organy celem „przymuszenia” do podjęcia określonych, sprecyzowanych działań. W szczególności istotne w sprawie są postanowienia art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach.

W ślad za poglądami doktryny (v: Ustawa o petycjach. Komentarz. Autorzy Sebastian Gajewski, Aleksander Jakubowski) podają, że petycja stanowi takie wystąpienie, które zawiera żądanie podjęcia przez organ władzy publicznej określonego co do treści i formy prawnej działania mieszczącego się w zakresie zadań i kompetencji jej adresata. Komentowany przepis różnicuje bowiem wyraźnie prawny charakter żądanych w petycji

działań, mówiąc o zmianie przepisów prawa, rozstrzygnięciu i innym działaniu, a także dokonuje charakterystyki celów, których osiągnięciu służy wniesienie petycji, wskazując przedmiot sprawy, której postulowane działanie może dotyczyć. Oznacza to, że podmiot wnoszący petycję musi w niej wskazać zarówno cel, jaki organ powinien osiągnąć w swojej działalności, jak i prawną formę działania, która – w jego ocenie – powinna prowadzić do realizacji zawartego w petycji postulatu .

W doktrynie wskazuje się więc na główne różnice pomiędzy wnioskiem a petycją, i tak: 1) przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, ze szczególnym uwzględnieniem życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego (w zakresie mieszczącym się w kompetencjach adresata petycji), z kolei wniosek ukierunkowany jest na sprawę ulepszenia organizacji, wzmocnienia praworządności, usprawnienia pracy i zapobiegania nadużyciom organów, do których jest kierowany oraz ochrony własności i lepszego zaspokajania potrzeb ludności; 2) wniosek ogranicza się do żądania poprawy jakości stanu rzeczy, ale nie zawiera pewnego planu działania, które ma temu służyć, zaś petycja ma bardziej szczegółowy charakter i wskazuje, w jaki konkretny sposób należy zrealizować zgłoszony w niej postulat.

W świetle powyższego pismo złożone przez spółdzielnię mieszkaniową, mające za przedmiot zmianę uchwalonego przez Radę Miejską aktu prawa miejscowego ze wskazaniem zakresu zaproponowanych zmian , winno być zakwalifikowane jako petycja, do rozpatrzenia której właściwa jest Rada Miejska.

Odnosząc się do kwestii organów wewnętrznych Rady Miejskiej w Sosnowcu właściwych do rekomendowania Radzie sposobu rozpoznania petycji to wskazują na możliwe dwa rozwiązania w zależności od rodzaju przyjętej wykładni.

W ujęciu literalnym kompetencje Komisji Skarg , Wniosków i Petycji w odniesieniu do wniosków i petycji zawężone zostały wyłącznie do wnoszonych przez obywateli , a zatem wnoszonych przez osoby fizyczne. Zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji.

Zakres podmiotowego prawa do petycji oparty jest na zasadzie powszechności zagwarantowanej na poziomie konstytucyjnym i odzwierciedlonym także w ustawie o petycjach. Przepis art. 63 Konstytucji gwarantuje prawo do składania petycji każdemu. Przyjęcie literalnej wykładni art. 18b ust.1 ustawy o samorządzie gminnym skutkuje tym, że rada gminy będąc właściwą do rozpatrzenia petycji złożonej np. przez osoby prawne nie będzie mogła skorzystać ze wsparcia swojego organu wewnętrznego tj. komisji skarg, wniosków i petycji. W doktrynie (v: Cybulska Renata (red.), Skargi, wnioski i petycje w jednostkach samorządu terytorialnego, autor - dr hab. prof. UŚ Anna Wierzbica) wskazuje się , że określenie podmiotu mogącego wnieść petycję do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego wynikające z „ustaw samorządowych” należy uznać za niefortunne w kontekście art. 63 Konstytucji RP, który prawo złożenia petycji przyznaje każdemu. Podobnie ustawa o petycjach nie ogranicza prawa do skorzystania z omawianej instytucji jedynie do obywateli. „Zasygnalizowana kwestia została dostrzeżona także w literaturze przedmiotu, gdzie wskazuje się, że „Konstytucyjne sformułowanie «każdy» wymusza (rozszerzającą) prokonstytucyjną

wykładnię użytego w samorządowych ustawach ustrojowych sformułowania wskazującego, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego rozpatruje wnioski i petycje pochodzące od obywateli. Nie ma żadnych przesłanek pozwalających radzie (sejmikowi) na odrzucenie wniosków i petycji pochodzących od podmiotów nieposiadających obywatelstwa. Wykładnią ad absurdum byłaby zaś ta, która wskazywałaby, że art. 18a u.s.g., 16a u.s.p. i art. 30a u.s.w. stosuje się do podań składanych przez obywateli, zaś w przypadku ich złożenia przez inny podmiot należy je rozpatrzyć z pominięciem tych przepisów. W konsekwencji pomimo użycia sformułowania «obywateli» konieczne jest uznanie, że chodzi o każdego”.

Według zatem wykładni literalnej właściwa do rozpoznania byłaby Komisja Gospodarki Komunalnej i Komunikacji. Przedmiotem jej działania – bez względu na formę wystąpienia i podmiot inicjujący wystąpienie- są sprawy z zakresu m.in. gospodarki odpadami.

Wg wykładni prokonstytucyjnej ustawy o samorządzie gminnym, z uwagi na rodzaj wystąpienia- petycja, oraz właściwość Rady Miejskiej w Sosnowcu do rozpatrzenia tej petycji, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji byłaby także właściwa do rozpatrzenia petycji spółdzielni mieszkaniowych. Nie ma jednakże przeszkód, by obie Komisje tj. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji a także Komisja Gospodarki Komunalnej i Komunikacji będąc organami wewnętrznymi Rady, uczestniczyły w przygotowaniu projektu uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji. Na możliwość wystąpienia potencjalnej kolizji zakresów właściwości komisji stałych zwrócono uwagę w doktrynie na przykładzie zakresu działania komisji rewizyjnej oraz komisji skarg, wniosków i petycji. (v: Dolnicki Bogdan (red.), Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz). Wskazano, że nawet w przypadku powstania takiej kolizji i tak końcowym etapem rozstrzygnięcia danej sprawy będzie podjęcie uchwały przez radę gminy. Może się też zdarzyć, że niektóre projekty uchwał rady będą powstawać na wspólnych posiedzeniach komisji rewizyjnej oraz komisji skarg, wniosków i petycji. Nie ma też przeszkód, aby w procesie tym uczestniczyły inne komisje jako organy wewnętrzne rady.

RADCA PRAWNY  
Jolanta Skucha-Hutyra

Sosnowiec, 27 grudnia 2022 r.

BRM.074.22.2022.AB

URZĄD MIEJSKI w SOSNOWCU Biuro Radców Prawnych i Nadzoru Właścicielskiego	
Dnia	2022 -12- 27
.....zai .....	
Podpis .....	

Pan  
Jarosław Malinowski

Koordinator Biura Radców  
Prawnych i Nadzoru Właścicielskiego

1. **Rodzaj sprawy:** klasyfikacja pisma.
2. **Opis sprawy wraz z podstawą prawną:**
  - 1) Kompetencje Komisji Skarg, wniosków i Petycji zostały określone w art. 18b Ustawy z dnia 8 marca 19080 o samorządzie gminnym.
  - 2) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji, jako załącznik nr 10 do Statutu, posiada Regulamin Pracy.
  - 3) Kompetencje Komisji Gospodarki Komunalnej i Komunikacji zostały określone Uchwałą nr 8/I/2018 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 22 listopada 2018 roku w sprawie powołania Komisji Gospodarki Komunalnej i Komunikacji Rady Miejskiej w Sosnowcu, ustalenia jej składu osobowego oraz zakresu działania.
  - 4) W dniu 22 grudnia 2022 roku wpłynęło do Rady Miejskiej w Sosnowcu pismo spółdzielni mieszkaniowych działających na terenie miasta Sosnowca w sprawie zmiany uchwały nr 818/XLIX/2021 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 października 2021 roku w sprawie określenia stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Sosnowiec.
  - 5) Czy pismo jest wnioskiem czy też petycją oraz czy Komisja Skarg, Wniosków i Petycji jest właściwa do przedstawienia Radzie Miejskiej w Sosnowcu sposobu rozpatrzenia pisma ?
3. **Konsekwencje:** zła klasyfikacja pisma.
4. **Propozycja rozstrzygnięcia proponowana przez Wydział:** brak.
5. **Wydział współpracujący i jego opinia:** brak.
6. **Załączniki:** kserokopia wniosku spółdzielni.

Kierownika  
Biura Rady Miejskiej  
główny specjalista  
mgr inż. Agata Barosiak

Kopia : a/a